

Univerzita Hradec Králové
Filozofická fakulta
Katedra filozofie a spol. věd

Posudek vedoucího/oponenta bakalářské práce *nehodící se škrtně

Jméno autora/ky	Andrea Novotná				
Název práce	Aristotelův a Kantův přístup k etickým otázkám				
Studijní obor	Filozofie a společenské vědy				
Vedoucí práce (jméno a příjmení s tituly, pracoviště)	Mgr. Marie Skýbová, Ph.D.				
Oponent práce (jméno a příjmení s tituly, pracoviště)	Doc. Mgr. Jaroslav Daneš, Ph.D.				
Konzultant práce (jméno a příjmení s tituly, pracoviště)					
Rok obhajoby	2016				
Rozsah práce (počet stran vlastního textu + přílohy zvlášť): 52+2					
Obrazová příloha	ano - ne	Tabulky a grafy	ano - ne	Další přílohy	ano - ne

Použitá literatura (počet): 20

Hodnocení cíle/ů práce

(charakteristika cíle, způsob jeho stanovení, užitečnost cíle, slovně)

Auorka v práci srovnává Aristotelův a Kantův přístup k etickým otázkám. Toto téma je filozofickým evergreenem, neboť otázky *Jak máme žít?*, či *Co je dobrý život?* jsou fundamentální otázky lidského bytí na světě.

Hodnocení obsahové stránky práce

<i>Užití zásadní odborné literatury a zdrojů</i>	ano	s výhradami	ne
<i>Přiměřená odborná terminologie práce</i>	ano	s výhradami	ne
<i>Vhodně zvolená metoda</i>	ano	s výhradami	ne
<i>Splnění deklarovaného cíle/cílů práce</i>	ano	s výhradami	ne

Hodnocení formálních kritérií práce

<i>Stylistická úroveň práce</i>	dobrá	s výhradami	špatná
<i>Pravopis a gramatika</i>	dobré	s výhradami	špatné
<i>Vhodná grafická úprava stránkování a textu</i>	dobrá	s výhradami	špatná
<i>Zpracování příloh</i>	dobré	s výhradami	špatné

Zásadní připomínky k obsahové úrovni práce

- a) K práci nemám závažné koncepční připomínky, avšak několikrát mě autorka nemile překvapila, až šokovala, podobným způsobem, jakým překvapil žák večerní průmyslovky Plha učitele češtiny ve slavném filmu *Marečku, podejte mi pero!*. Kant očividně není filosofem století páry. Autorka o něm hovoří jako o filosofovi průmyslové revoluce, přičemž je očividné, že si plete osvícenství (francouzské a německé) jako filosoficko-pedagogický směr 18.století s industriální revolucí jakožto socio-ekonomickým procesem počátku 19.století.
- b) Ještě bych se zastavil u oné humorné pasáže, jejíž znění uvádím i s překlepem. „Je nutné podotknout, že se život obou těchto filosofů odehrával v přelomové době, kdy se názory a postoje světa značně měnily. U Immanuelu Kanta se jednalo o průmyslovou revoluci a u Aristotela vystřídal centralizované říše malé řecké „polis“ (str.10).“Tato pasáž je fakticky chybná a metodologicky pochybná. Co jsou to názory a postoje světa? Je nějaká epocha lidských dějin, kdy nedochází k žádným změnám? Proč si myslíte, že díla autorů jsou jen odleskem doby, jinými slovy, proč se hlásíte k nejprimitivnější formě historismu, která je dobrých 50 let překonaná? Pokud jde o chronologické hledisko, jak vypadá chronologie Aristotelových a Kantových děl? Pokud odpovíte na všechny tyto otázky, zjistíte faktickou chybnost vašich tvrzení.
- c) Dále mi poněkud vadí rétorický balast, který dobrou práci poškozují, např.: Všichni se lišíme jeden od druhého ve svých hodnotách a potřebách, které nás činí šťastnými, žijeme tak v rozmanitém a neklidném období, a proto si myslím, že by nám tito filosofové při našem marném pátrání po odpovědích mohli pomoci (str.10).
- d) Aristotelés nijak zásadně neovlivnil řecké dějepisectví, ani nemohl, neboť velikáni řeckého dějepisectví umřeli dávno předtím, než se narodil (str. 11); s výjimkou Xenofóna.
- e) Str. 11-13, kde autorka shrnuje Aristotelův životopis a vynáší mnoho soudů o tom, kým Aristotelés byl a jaké měl zájmy, visí ve vzduchu a neopírá se o znalost pramenů.
- f) Postrádám zásadní literaturu k Aristotelovi, a to jak českou, tak anglojazyčnou či německojazyčnou. Z české jmenujme například dvě práce Stanislava Synka (*Lidská přirozenost jako účel člověka: filosofická interpretace Etiky Nikomachovy*, Praha 2011; *Duše jako místo dění světa*, Praha 2014), ze zahraniční například Ronald Polansky, *Cambridge Companion to Aristotle's Nicomachean Ethics*. Namísto toho nacházíme v seznamu literatury jakýsi obskurní Vacurův článek z ještě obskurnějšího časopisu *E-logos*, který vychází na VŠE v Praze.
- g) Šokován jsem novinářským blábolením v „závěru“ práce, kde autorka tvrdí následující: „Oproti tomu Aristotelés byl aktivním cestovatelem, který chtěl poznávat svou zemi a také jí pomáhat, na rozdíl od Kanta do tehdejších problémů své země zasahoval. (str. 55).“ Nakolik je nám známo, Aristotelés byl apragmón, tj. člověk, který stál celý život stranou politiky v jakékoli obci, kde žil. Z povahy věci totiž stranou politické činnosti stát musel, neboť byl cizincem usedlým v různých řeckých obcích, neboli neměl občanská práva. Krátké působení na makedonském dvoře, kde si vydělával jako vychovatel, jemuž samotnému se dostalo vychování v elitní škole s nedemokratickým zaměřením, může být stěží vydáváno za politický počín. Stranou nechávám, že není vůbec zřejmé, jakou zemi má autorka na mysli, když hovoří o tom, že chtěl své zemi prospět. Naopak Kant sice necestoval, ale jeho politické traktáty cestovaly (*Zum ewigen Frieden, Idee zu einer allgemeine Geschichte in*

weltbürgerlichen Absicht) a měly vliv na formování toho, čemu v mezinárodních vztazích říkáme politický idealismus.

Zásadní připomínky k formální úrovni práce

- a) K práci nemám významných formálních připomínek s výjimkou stylistiky, která mi přijde slabá. Vzhledem k tomu, že se jedná o první kvalifikační práci autorky, je však možné, že jde o daň z ne zkušenosti.
- b) Dále mi vadí, že v seznamu literatury nejsou rozlišeny prameny a sekundární literatura.

Otázky k obhajobě práce

- 1) Co je to nový historismus a jak autoři nového historismu pohlížejí na vztah doba/kontext-dílo?
- 2) Jakou roli hraje v Kantově filosofii/etice Bůh?
- 3) Jak angličtí, francouzští, němečtí a italští překladatelé překládají Aristotelův termín eudaimonia (εὐδαιμονία)?
- 4) Jaká je chronologie makedonské hegemonie? Jaká je chronologie osvícenství? Jaká je chronologie industriální revoluce? Jaká je chronologie Aristotelových a Kantových děl?

Výsledné hodnocení práce

Práci doporučuji – ~~nedoporučuji k obhajobě~~. *nehodící se škrtně

Stručné slovní hodnocení (dle uvážení posuzovatele)¹

Práce autorky je prosycena naivitou, občasně do očí bijícími faktickými chybami, a v neposlední řadě též rétorickým balastem. Navzdory tomu se jí stanovené cíle podařilo naplnit a mnoho podstatných věcí, které měly zaznít, zaznělo, což je nejpádňější argument pro rozhodnutí doporučit práci k obhajobě s celkovým hodnocením C.

~~výborně – velmi dobře – dobře – nevyhovující~~ *nehodící se škrtně (pozn.: uvádět vždy) **C**

22.8.2016 Bamberg
datum a místo

Doc. Mgr. Jaroslav Daneš, Ph.D..
podpis autora posudku

¹ Např. náročnost tématu, specifika řešení, samostatnost nebo invence studenta, co jsou hlavní klady, nedostatky práce, případně jaký je přínos, nebo využitelnost práce, navrhovaná doporučení k možnému zužitkování práce; zejména však návrh řešení pro případ nedoporučujícího posudku: a) upřesnit, doplnit nebo rozvést stanovenou pasáž, b) opravit, přepracovat stanovenou pasáž, c) přepracovat celou práci na zadané téma, d) vypracovat novou práci na nové téma.